



## ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ 15α - 105 57 Α Θ Η Ν Α

ΤΗΛ: 210 32 36 547 - 210 32 45 375 - 210 32 21 316 - 210 32 32 582

FAX: 210 32 31 977 - 210 33 12 760 - 210 32 38 981

http: // www.doe.gr — e-mail:secretariat@doe.gr

Αρ. Πρωτ. 485

Αθήνα 13/12/2013

Προς  
Τον Υφυπουργό Παιδείας  
Κ. Συμεών Κεδίκογλου  
Κοιν.  
Τον Υπουργό Παιδείας  
κ. Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο

**Θέμα: Γνωμοδότηση Νομικής Συμβούλου σχετικά με την άδεια πραγματοποίησης Γενικών Συνελεύσεων**

Σε συνέχεια της επιστολής διαμαρτυρίας που σας αποστείλαμε για το θέμα της κατάργησης της άδειας για την πραγματοποίηση των Γενικών Συνελεύσεων, σας αποστέλλουμε γνωμοδότηση της νομικής μας συμβούλου κ. Τσίπρα, με την οποία, θεωρούμε πως, αναλύεται και καλύπτεται πλήρως το ζήτημα στην κατεύθυνση της αναγκαιότητας χορήγησης της συγκεκριμένης άδειας.

Σας υπενθυμίζουμε ότι επί τριάντα χρόνια, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι Γενικές Συνελεύσεις των συλλόγων των εκπαιδευτικών πραγματοποιούνταν με άδεια που χορηγούσε η υπηρεσία.

Δυστυχώς η απόφασή σας, ειδικά στη σημερινή εποχή, για τη μη χορήγηση της παραπάνω άδειας, κινείται στην κατεύθυνση της στέρησης βασικών δημοκρατικών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών.

Με βάση και την επισυναπτόμενη γνωμοδότηση περιμένουμε την αλλαγή της απόφασής σας το συντομότερο.

Για το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε.

Ο Πρόεδρος

Κόκκινος Χαράλαμπος



Ο Γενικός Γραμματέας

Κικινής Θανάσης

Αθήνα, 3-12-2013

### **I. Επί του ερωτήματος.**

Μου ζητήθηκε να γνωμοδοτήσω επί της νομιμότητας του υπ' αριθμόν Φ.351.1/100/179628/Δ1 εγγράφου του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων κυρίου Κεδίκογλου με θέμα «*Τακτικές Συνελεύσεις Συνδικαλιστικών οργανώσεων εκπαιδευτικών*».

### **II. Επί των εφαρμοστέων διατάξεων.**

Σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.1 του Συντάγματος «*Το κράτος λαμβάνει τα προσηκόντα μέτρα για την διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών με αυτήν δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου*».

Σύμφωνα δε με το άρθρο 6 παρ.1 της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 151, η οποία έχει κυρωθεί στην Ελλάδα με το νομοθετικό διάταγμα 2405/1996 προβλέπεται «*1. Στους αντιπροσώπους των αναγνωρισμένων οργανώσεων δημοσίων υπαλλήλων θα πρέπει να παρέχονται διευκολύνσεις, που να επιτρέπουν σε αυτούς να εκπληρώνουν με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα την αποστολή τους, τόσο κατά την διάρκεια όσο και εκτός ωραρίου εργασίας*».

Το άρθρο 16 παρ.3 του ν.1264/1982 προβλέπει «*Οι τακτικές ή έκτακτες συνελεύσεις της πιο αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης συνέρχονται εκτός χρόνου απασχόλησης...*».

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν.1264/1982 προβλέπεται: «*1. Οι διατάξεις των άρθρ. 14, 15, 16, 17 αποτελούν ελάχιστα συνδικαλιστικά δικαιώματα. 2. Ρυθμίσεις ευνοϊκότερες για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών που έχουν ήδη αποκτηθεί ή θα αποκτηθούν με συμφωνία μισθωτών και εργοδοτών ή με Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ή Διαιτητικές Αποφάσεις υπερισχύουν*».

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ.2. της υπ' αριθμόν Φ.350.1/324/105657/Δ1 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1340/Β/16-10-2002) «Οι Διευθυντές Εκπαίδευσης ..... 2. Χορηγούν τις συνδικαλιστικές άδειες για την συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις γενικές συνελεύσεις των συλλόγων τους».

Από το πλέγμα των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτει, ότι το Κράτος είτε με την μορφή του ρυθμιστή των εργασιακών σχέσεων είτε με την μορφή του εργοδότη, όπως στην υπό κρίση περίπτωση, οφείλει να διευκολύνει την άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων παρέχοντας στους εργαζόμενους αλλά και στους εκπρόσωπους τους κάθε αναγκαία διευκόλυνση για την άσκηση του έργου τους. Υπό την έννοια αυτή, ο νόμος 1264/1982 αποτελεί το ελάχιστο όριο προστασίας των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, των εργαζομένων, που σύμφωνα με το άρθρο 30 του ιδίου ως άνω νόμου εφαρμόζεται και στην περίπτωση των δημοσίων υπαλλήλων. Τα δικαιώματα, ωστόσο, που προβλέπει και κατοχυρώνει το ν.1264/1982 αποτελούν στην ουσία το ελάχιστο όριο προστασίας. Όπως ρητώς προβλέπεται και στο άρθρο 18 του ιδίου ως άνω νόμου, με συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων μπορεί να εισάγονται ευνοϊκότερες ρυθμίσεις αναφορικά με τα δικαιώματα αυτά, οι οποίες μάλιστα υπερισχύουν κάθε αντίθετης διατάξεως.

Και είναι μεν προφανές, ότι το άρθρο 16 παρ. 3 του ν.1264/1982 προβλέπει, ότι οι τακτικές και έκτακτες συνελεύσεις των οργανώσεων λαμβάνουν χώρα εκτός ωραρίου εργασίας, αλλά στην πραγματικότητα, όπως και νομολογιακά έχει κριθεί, ουδείς εμποδίζει τους εργαζόμενους και τον εργοδότη να εισάγουν **(ρητώς ή και σιωπηρώς)** αποκλίνουσα ρύθμιση, η οποία μάλιστα είναι υποχρεωτική για τον εργοδότη. Κάθε δε αφαίρεση των τοιουτοτρόπως κτηθέντων δικαιωμάτων των εργαζομένων εκ μέρους του εργοδότη απαγορεύεται καθώς αποτελεί προσπάθεια αφαίρεσης «κεκτημένων δικαιωμάτων». Έτσι έχει κριθεί «.....γίνονται εκτός χρόνου απασχόλησης, για να μη παρακωλύεται η εργασία, εκτός αν έχει γίνει αντίθετη ρύθμιση, **υπό την μορφή κεκτημένου δικαιώματος μισθωτών και εργοδότη** ή με συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή διαιτητικές αποφάσεις (βλ. άρθρο 18 ν.1264/1982), οπότε οι παραπάνω συνεδριάσεις και συναντήσεις, γίνονται εντός του χρόνου απασχόλησης ...» **(Εφετείο Θεσσαλονίκης 1425/1988 ΔΕΝ 1989, 295).**

Στην υπό κρίση περίπτωση, από την κείμενη κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα νομοθεσία (βλ. άρθρο 19 παρ.2. της υπ' αριθμόν Φ.350/36/113303/Δ1/29-10-2002 υπουργικής απόφασης, η οποία προβλέπει το όργανο χορήγησης των αδειών συμμετοχής σε συνελεύσεις), από τις εγκυκλίους του ιδίου του Υπουργείου (βλ. το υπ' αριθμόν Φ.350/36/113303/Δ1/29-10-2007 έγγραφο του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Διευκόλυνση συμμετοχής εκπαιδευτικών στις τακτικές γενικές συνελεύσεις») αλλά και πρωτίστως από την **διαρκή, συνεχή και αδιαμφισβήτητη μέχρι σήμερα επί σειρά πολλών ετών** παροχή διευκολύνσεων για την διενέργεια γενικών συνελεύσεων, εντός του ωραρίου εργασίας, προκύπτει με σαφήνεια, ότι το δικαίωμα αυτό έχει καταστεί **«κεκτημένο»**, κατά την έννοια του άρθρου 18 του ν.1264/1982 με αποτέλεσμα να μην μπορεί να μεταβληθεί μονομερώς επί τω χείρω.

### **III. Επί της απαντήσεως, που αρμόζει στο ζήτημα.**

Συνεπεία των ανωτέρω, φρονώ, ότι η απάντηση, που αρμόζει στο ως άνω ερώτημα είναι η εξής: *«Παρά την διατύπωση του άρθρου 16 παρ.3 του ν.1264/1982, την οποία επικαλείται η επίμαχος εγκύκλιος, στην πραγματικότητα από την διαρκή και αδιαμφισβήτητη μέχρι σήμερα χορήγηση συνδικαλιστικών διευκολύνσεων στους εκπαιδευτικούς για την συμμετοχή τους σε γενικές συνελεύσεις εντός του ωραρίου εργασίας, αλλά και από τις εγκυκλίους και τις υπουργικές αποφάσεις, που σχετίζονται με το ζήτημα αυτό, προκύπτει, ότι υφίσταται απολύτως δεσμευτική και έγκυρη αποκλίνουσα από την γενική διάταξη του άρθρου 16 παρ.3 του ν. 1264/1982 συμφωνία (σιωπηρή) μεταξύ εργαζομένων και εργοδότη (Δημοσίου), η οποία υπερισχύει κάθε αντίθετης διάταξης και δεν μπορεί να μεταβληθεί μονομερώς».*

Παραμένω στην διάθεση σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

**Μαρία –Μαγδαληνή Τσίπρα**

**Νομική Σύμβουλος ΔΟΕ**